

СЕКЦІЯ 3

SECTION 3

**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ
ECONOMICS AND MANAGEMENT
OF THE NATIONAL ECONOMY**

УДК 330.3

Нестерова С. В.

канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів,
Мукачівський державний університет,

Шершун В. В.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Мукачівський державний університет

**ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ**

Важливою проблемою на сьогоднішній час в Україні постає стабілізація економіки та підвищення її ефективності. Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни пов'язано з накопиченням та ефективним використанням інвестиційних ресурсів. Структурне та якісне оновлення виробництва та створення ринкової інфраструктури відбуваються майже повністю шляхом і за рахунок інвестування. Чим масштабніші обсяги та вища ефективність інвестицій, тим швидше відбувається відтворювальний процес, здійснюються позитивні ринкові перетворення.

Нестача внутрішніх фінансових ресурсів та відсутність бюджетного фінансування спонукають до пошуку нових шляхів залучення капіталу, у тому числі й іноземних інвестицій. Україна володіє величезним потенціалом для залучення інвестицій. Багаті природні ресурси та сприятливі природні умови, вигідне географічне положення та розвинена транспортна інфраструктура, значно цьому сприяють. Україна залишається інвестиційно привабливою, як для країн Європейського Союзу, так і для інших високорозвинутих країн.

Незважаючи на те, що Україна має велику інвестиційну привабливість, вона відчуває потребу у значних обсягах іноземного капіталу у вітчизняну економіку, що залежить від багатьох причин [1].

Саме вони є запорукою системного розвитку матеріально-технічної бази, стимулювання конкуренції на ринку, введення інноваційних технологій, нарощування експортного потенціалу підвищення рівня життя у країні тощо. Залучення іноземних інвестицій, в порівнянні з традиційними джерелами фінансування, дає додаткові можливості, які полягають у використанні зарубіжного організаційного та управлінського досвіду, доступі до новітніх технологій, розвитку експортного потенціалу підприємницьких структур та економіки в цілому [3].

Однак, умови для залучення іноземних інвестицій сьогодні залишаються малопривабливими через несприятливий інвестиційний клімат в Україні. Діючий до сьогоднішнього часу збройний конфлікт на сході країни сильно вплинув та надалі впливає на іноземне інвестування. Це стало значною причиною для великої кількості іноземних компаній прийняти рішення щодо припинення діяльності та залишити

країну до покращання загальних умов діяльності. З початку 2014 р. Україна втратила 10,3 млрд. дол. інвестицій, у той час як приплив капіталу становив 1,9 млрд. дол. Відсутність гарантій безпеки та високий ступінь ризику зумовили різке зниження обсягів залучення іноземних інвестицій, адже «мета кожного інвестора – більше доходу за меншого ризику» [1].

Прямі іноземні інвестиції в економіку України подано в табл. 1.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції в економіку України

Станом на 01.01	Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн дол. США	Прямі інвестиції з України, млн дол. США
2014 р.	53 104,50	6 597,40
2015 р.	40 725,40	6 350,60
2016 р.	36 154,50	6 210,00
2017 р.	37 513,60	6 857,30
2018 р.	39 144,20	5 456,30
2019 р.	32 292,90	6 294,20

*Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя
Джерело: сформовано на основі [2]*

За даними Держкомстату, загальний обсяг іноземних інвестицій (акціонерний капітал) станом на 1 січня 2019 року склав 32 млрд. 292 млн. доларів, з них з країн ЄС – 25 млрд. 957 млн. доларів (78,9%), з інших країн – 6 млрд. 335 млн. доларів (21,1%).

Що стосується вкладення прямих інвестицій з України (акціонерний капітал), то загальний обсяг склав 6 млрд. 294 млн. доларів, а протягом першого півріччя 2019 року – 0,4 млн. доларів. Вибуло акціонерного капіталу на 1,3 млн. доларів, ще 21,4 млн. доларів втратили на зміні вартості, перекласифікації інвестицій.

Найбільше іноземних інвестицій до початку 2019 року вдалося залучити Києву – 17 млрд. 661 млн. доларів загальних інвестицій (включаючи й перше півріччя 2019 року). Друге місце посідає Дніпропетровська область (3 млрд. 617 млн. доларів), третє – Київська область (1 млрд. 639 млн. доларів).

І найцікавіше, що за офіційними даними Держкомстату, протягом першого півріччя 2019 року з Донецької області за кордон в якості акціонерного капіталу було вивезено 5 млрд. 913 млн. доларів прямих інвестицій. При цьому вклали у область за цей же період 1 млрд. 340 млн. доларів [2].

Держкомстат, посилаючись на конфіденційність інформації, не вказує, скільки інвестицій вийшло з країни за перше півріччя 2019 року щодо 11 областей. Засекречено дані про обсяг грошей, які було інвестовано у закордонні економіки з Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей. Взагалі немає у переліку Волинської та Чернігівської областей.

Інвестиційна привабливість регіонів України є нерівномірною. Лідерами в залученні іноземних інвестицій багато років є місто Київ (52,1 %), Дніпропетровська (16,6 %), Київська (3,8 %) та Харківська (3,6 %) області. Таке розподілення прямих іноземних інвестицій у регіональному розрізі сприяє більш ефективному соціально економічному розвитку саме цих регіонів, що є негативним явищем [3].

Основним фактором збільшення обсягу залучення іноземних інвестицій і підвищення конкурентоспроможності України є поліпшення інвестиційного клімату

та інвестиційної привабливості. Це повинно стати одним із пріоритетних завдань новообраної влади.

Оцінюючи незадовільний стан процесу іноземного інвестування, експерти вважають головною причиною цього недосконалу політику уряду. В Україні було зроблено низку кроків щодо вдосконалення інвестиційного законодавства, зокрема затверджено Концепцію Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України; створена Національна інвестиційна Рада при Президентові України; ухвалено Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів», який посилює правовий захист інвесторів, проте поки що ці заходи не призвели до суттєвого поліпшення інвестиційного середовища в нашій країні [1].

Отже, для ефективного соціально-економічного розвитку країни необхідне суттєве поліпшення інвестиційного клімату, яке передбачає запровадження таких заходів:

- удосконалення державного регулювання;
- створення необхідних умов для залучення іноземних інвестицій, які позитивно впливають на розвиток галузей та економіки в цілому;
- захист прав власності іноземних інвесторів та ін.

На нашу думку, ці заходи стимулюватимуть приток інвестицій в Україну.

Список літератури

1. Григораш Т. Ф., Пашикян І. С., Соловійова А. Г. Інвестиційна привабливість України. *Молодий вчений*. 2015. № 12 (1). С. 168 – 174.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Дискіна А. А. Розробка основних підходів підвищення інвестиційного забезпечення промислового підприємства. *Технологический аудит и резервы производства*. 2014. № 5 (3). С. 48 – 51.

УДК 330.1

Пантєєв Р. Л.

канд. техн. наук, доц.,

Національний авіаційний університет,

Родзін М. О.

здобувач вищої освіти,

Національний авіаційний університет,

Родзін Д. О.

здобувач вищої освіти,

Університет державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Нині досить актуальною темою є вивчення проблем та перспектив розвитку цифрової економіки в Україні. У наш час людство накопичило кілька десятиліть знань про цифрові технології і досягло нового якісного стрибка. Також цифровізація є інструментом економічного зростання, яке досягається за рахунок підвищення ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності. Цифровізація економіки є основним напрямком інновацій та розвитку економічної системи, а також інструментом створення довгострокових конкурентних переваг. Однак процес цифровізації економіки України відбувається дуже повільно, що призводить до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>